

Starea mediului în Europa nu este bună: amenințările la adresa naturii și impactul schimbărilor climatice reprezintă principalele provocări

S-au înregistrat progrese semnificative în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a poluării atmosferice, însă starea generală a mediului în Europa nu este bună, în special a naturii, care se confruntă în continuare cu degradarea, exploatarea excesivă și pierderea biodiversității. Impactul schimbărilor climatice tot mai accelerate reprezintă, de asemenea, o provocare urgentă, conform celui mai cuprinzător raport al Agenției Europene de Mediu (AEM) privind „starea mediului”, publicat astăzi. Perspectivele pentru majoritatea tendințelor în domeniul mediului sunt îngrijorătoare și prezintă riscuri majore pentru prosperitatea economică, securitatea și calitatea vieții din Europa.

Raportul subliniază că schimbările climatice și degradarea mediului reprezintă o amenințare directă la adresa competitivității Europei, care depinde de resursele naturale. De asemenea, menționează că realizarea neutralității climatice până în 2050 depinde și de o gestionare mai bună și mai responsabilă a terenurilor, a apei și a altor resurse. Protejarea resurselor naturale, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și reducerea poluării vor consolida reziliența funcțiilor vitale pentru societate care depind de natură, cum ar fi securitatea alimentară, apa potabilă și măsurile de protecție împotriva inundațiilor.

Raportul îndeamnă la accelerarea punerii în aplicare a politicilor și acțiunilor de facilitare a sustenabilității pe termen mai lung convenite deja în cadrul Pactului verde

europăean. Aceste acțiuni sunt conforme cu prioritățile Busolei pentru competitivitate a Comisiei Europene în ceea ce privește inovarea, decarbonizarea și securitatea.

[Raportul Mediul european 2025](#) este cea mai cuprinzătoare analiză a stării actuale și a perspectivelor pentru mediul, clima și sustenabilitatea continentului, pe baza datelor provenite din 38 de țări europene. Raportul evidențiază faptul că Uniunea Europeană este lider mondial în eforturile de combatere a schimbărilor climatice, reducându-și emisiile de gaze cu efect de seră și utilizarea combustibililor fosili și dublându-și, în același timp, cota de surse de energie regenerabilă față de 2005. De asemenea, în ultimii 10-15 ani s-au înregistrat progrese satisfăcătoare în ceea ce privește îmbunătățirea calității aerului și creșterea gradului de reciclare a deșeurilor și de utilizare eficientă a resurselor. Progresele înregistrate cu privire la o serie de factori care permit tranziția către sustenabilitate – cum ar fi inovarea, locurile de muncă verzi și finanțarea durabilă – dau, de asemenea, speranțe.

Vicepreședinta executivă pentru o tranziție curată, justă și competitivă, **Teresa Ribera**, a declarat: „Acest raport este un semnal clar că Europa trebuie să nu se abată din drum și că trebuie chiar să-și accelereze eforturile legate de ambițiile sale în materie de climă și de mediu. Evenimentele meteorologice extreme din ultimul timp arată cât de fragile devin prosperitatea și securitatea noastră atunci când natura se degradează, iar efectele schimbărilor climatice se intensifică. Întârzierea sau amânarea obiectivelor noastre climatice nu ar face decât să majoreze costurile, să accentueze inegalitățile și să ne slăbească reziliența. Protejarea naturii nu reprezintă o cheltuială. Este o investiție în competitivitatea, reziliența și bunăstarea cetățenilor noștri. Dacă intensificăm acțiunile acum, putem construi o Europă mai curată, mai echitabilă și mai rezilientă pentru generațiile viitoare.”

Comisarul pentru mediu, reziliență în domeniul apei și o economie circulară competitivă, Jessika **Roswall**, a declarat: „Deși s-au înregistrat progrese, starea mediului în care trăim reprezintă un apel clar la acțiune pentru a continua să reducem poluarea, să refacem natura și să protejăm biodiversitatea. Trebuie să regândim legătura dintre mediu și economie și să privim protecția naturii ca pe o investiție, nu ca pe o cheltuială. O natură sănătoasă este baza unei societăți sănătoase, a unei economii competitive și a unei lumi reziliente, motiv pentru care UE se angajează să-și mențină angajamentele în materie de mediu.”

Comisarul pentru climă, zero emisii nete și creștere curată, **Wopke Hoekstra**, a declarat: „Acest raport întărește nevoia urgentă ca UE să-și mențină ambițiile puternice în materie de climă. Fiind continentul care se încălzește cel mai rapid, Europa a asistat direct la impactul devastator al schimbărilor climatice, dovada fiind incendiile forestiere grave care au făcut ravagii în această vară. Costurile lipsei de acțiune sunt enorme, iar schimbările climatice reprezintă o amenințare directă la adresa competitivității noastre. Pentru a ne proteja economia, este esențial să nu ne abatem din drum.”

Directoarea executivă a AEM, **Leena Ylä-Mononen**, a declarat: „Nu ne putem permite să ne reducem ambițiile în materie de climă, mediu și sustenabilitate. Raportul

nostru privind starea mediului, elaborat în colaborare cu 38 de țări, prezintă în mod clar cunoștințele bazate pe date științifice și demonstrează de ce trebuie să acționăm. În Uniunea Europeană avem politicile, instrumentele și cunoștințele necesare, precum și decenii de experiență de colaborare pentru a ne atinge obiectivele în materie de sustenabilitate. Ceea ce facem astăzi ne va influența viitorul.”

Provocări complexe în viitor

Biodiversitatea este în scădere în toate ecosistemele terestre, de apă dulce și marine din Europa din cauza presiunilor continue determinate de modele de producție și de consum nesustenabile, demonstrate în special în sistemul alimentar. Raportul arată că, în viitor, se preconizează că deteriorarea stării biodiversității și a ecosistemelor din Europa va continua, fiind puțin probabil ca obiectivele de politică asupra cărora s-a convenit să fie îndeplinite până în 2030.

În mod similar, resursele de apă ale Europei sunt supuse unei presiuni puternice, stresul hidric afectând o treime din populația și teritoriul Europei. Menținerea unor ecosisteme acvatice sănătoase, protejarea bazinelor hidrografice și asigurarea refacerii resurselor de apă subterană sunt esențiale pentru asigurarea rezilienței viitoare a Europei în domeniul apei, se arată în raport.

În ceea ce privește schimbările climatice, Europa este continentul care se încălzește cel mai rapid de pe întreaga planetă. Clima se schimbă în ritm alarmant, punând în pericol securitatea, sănătatea publică, ecosistemele, infrastructura și economia. Frecvența și amploarea tot mai mari ale dezastrelor legate de climă, precum și faptul că se știe că schimbările climatice vor continua chiar și în pofida eforturilor ambițioase ale UE de a le atenua, subliniază necesitatea urgentă de a adapta societatea și economia europeană, asigurându-se în același timp că nimeni nu este lăsat în urmă.

Raportul arată că aceste provocări importante impun necesitatea de a regândi legăturile dintre economia noastră și mediul natural, terenuri, apă și resurse naturale. Numai prin refacerea mediului natural din Europa va fi posibilă menținerea unei economii competitive și a unei calități ridicate a vieții pentru cetățenii europeni.

Dezvoltare și extindere

Conform raportului, trebuie transformate urgent și radical sistemele de producție și consum, în sensul decarbonizării economiei, trecerii la circularitate, reducerii poluării și asigurării unei gestionări responsabile a resurselor naturale. Politicile UE, inclusiv Pactul verde, oferă o cale clară către sustenabilitate.

Raportul evidențiază în mod specific eforturile de restabilire a habitatelor prin soluții bazate pe natură, care vor consolida reziliența și vor contribui, de asemenea, la eforturile de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea. De asemenea, subliniază necesitatea de a decarboniza principalele sectoare economice, în special cel al transporturilor, și de a aborda emisiile provenite din

agricultură. Creșterea circularității are potențialul de a reduce dependența Europei de importurile de energie și de materii prime critice. Mai mult, investind în tranziția digitală și în tranziția verde a industriei europene, Europa poate crește productivitatea și poate deveni lider mondial în inovarea ecologică, dezvoltând tehnologii pentru decarbonizarea industriilor greu de decarbonizat, precum industria oțelului și cea a cimentului.

Context

AEM publică un raport privind starea mediului o dată la cinci ani, astfel cum se prevede în regulamentul său. Mediul european 2025 este al șaptelea raport de acest tip publicat de AEM din 1995. Acesta furnizează informații științifice solide referitoare la modul în care trebuie să răspundem provocărilor majore și complexe cu care ne confruntăm, cum ar fi schimbările climatice, pierderea biodiversității și poluarea aerului și a apei.

Raportul a fost elaborat în strânsă colaborare cu Rețeaua europeană de informare și observare a mediului (Eionet) din cadrul AEM. Raportul se bazează pe vasta expertiză a Eionet la nivel de experți și oameni de știință de renume în domeniul mediului, din cele 32 de țări membre ale AEM și cele șase țări cooperante.